

ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ТАЙЛАН

“МОНОСХҮНС” ХК -ийн Хувьцаа эзэмшигчдэд

Санхүүгийн тайлангийн аудитын талаарх тайлан

Санал дүгнэлт

Бид “Моносахүнс” ХК (“Компани” гэх)-ийн дараах санхүүгийн тайлангуудад аудит хийлээ:

- 2019 оны 12-р сарын 31-нээрх санхүүгийн байдлын тайлан;
- Энэ өдрөөр тасалбар болсон жилийн ашиг, алдагдал болон бусад дэлгэрэнгүй орлогын тайлан, өмчийн өөрчлөлтийн тайлан, мөнгөн гүйлгээний тайлангууд; болон
- Нягтлан бодох бүртгэлийн томоохон бодлогуудын хураангуйг агуулсан санхүүгийн тайлангийн тэмдэглэлүүд.

Бидний дүгнэлтээр, хавсаргасан санхүүгийн тайлангууд нь компанийн 2019 оны 12-р сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал, тухайн өдрөөр тасалбар болсон жилийн санхүүгийн гүйцэтгэл болон мөнгөн гүйлгээг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд, Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандарт (“СТОУС”) -ын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Бид аудитаа Аудитын Олон Улсын Стандарт (“АОУС”) -ын дагуу хийсэн. Эдгээр стандартын дагуу хүлээх үүрэг хариуцлага энэ тайлангийнхаа Санхүүгийн тайлангийн аудитад Аудиторын хүлээх үүрэг хариуцлага гэсэн хэсэгт харуулсан. Бид Нягтлан Бодогчдын Ёс Зүйн Олон Улсын Стандартын Зөвлөл (“НБЁЗОУСЗ”) -ийн Мэргэжлийн Нягтлан Бодогчдын Ёс Зүйн Дүрэм болон Монгол улсад мөрдүүлэхээр шаарддаг санхүүгийн тайлангийн аудиттай холбоотой ёс зүйн шаардлагуудын дагуу Компаниас хараат бус байсан бөгөөд НБЁЗОУСЗ-ийн дүрэм болон эдгээр ёс зүйн шаардлагын дагуу бусад ёс зүйн үүрэг хариуцлагаа бүрэн биелүүлсэн болно. Аудитын явцад цуглуулсан аудитын нотолгоо нь бидний гаргасан санал дүгнэлтийн үндэслэл болоход хангалттай бөгөөд зохистой гэж найдаж байна.

Аудитын гол асуудал

Бидний мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар, аудитын гол асуудлууд гэж тайлант жилийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн их нөлөөтэй асуудлууд юм. Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитынхаа хүрээнд эдгээр асуудлуудыг нэгтгэсэн байдлаар авч үзсэн ба дүгнэлт гаргахдаа эдгээр асуудлуудад тус бүрчлэн тусад нь дүгнэлт гаргаагүй болно. Аудитын үед тодорхойлсон аудитын гол асуудлуудыг дараах байдлаар хураангуйлан танилцуулж байна.

ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ТАЙЛАН (үргэлжлэл)

Аудитын гол асуудал (үргэлжлэл)

Аудитын хариу

1 Санхүүгийн бус хөрөнгийн үнэ цэнийн бууралт

Компанийн 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдлын тайланд дахин үнэлгээний загвараар хүлээн зөвшөөрөгдсөн нийт 13,759,582 мянган төгрөгийн дансны үнэ бүхий өмч, барилга, тоног төхөөрөмж болон 1,990,521 мянган төгрөгийн дансны үнэ бүхий биет бус хөрөнгө тайлагнагдсан. Компани 2018 онд өмч барилга, тоног төхөөрөмж болон биет бус хөрөнгийг нягтлан бодох бүртгэлийн өртгийн загвараас дахин үнэлгээний загварт шилжүүлэх нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт хийсэн. Энэ өөрчлөлтийн хүрээнд санхүүгийн тайлан дах Өмч, Барилга, Тоног төхөөрөмж болон Биет бус хөрөнгийн бодит үнэ цэнийг бүхэлд нь хэмжиж санхүүгийн тайланд хүлээн зөвшөөрсөн. Энэхүү бодит үнэ цэнийн тооцоолол нь нарийн мэргэжил, өндөр үр чадвар шаардсан нарийн төвөгтэй тооцоолол учраас бид Аудитын гол асуудалд оруулсан. Өмч, барилга, тоног төхөөрөмжийн хүлээн зөвшөөрөлт болон хэмжилтийг Тэмдэглэл 20 болон Тэмдэглэл 22-д тусгасан.

Бид компанийн өмч, барилга, тоног төхөөрөмж болон биет бус хөрөнгийн бодит үнэ цэнийн тооцоололд өмнөх тайлант жилд мэргэжлийн үйлчилгээ үзүүлсэн үнэлгээчний тайлантай танилцаж, тухайн үнэлгээчдийн мэргэжлийн үр чадвар, туршлага, хараат бус байдлыг үнэлсэн. Мөн үнэлгээнд ашигласан үнэ цэнийн суурь, түүнд нийцүүлсэн сонгосон үнэлгээний хандлага, аргын тохиромжтой байдал, сонгосон аргад орсон дэвшүүлсэн төсөөлөл болон үнэлгээний орц мэдээллийн үр үндэслэлтэй, найдвартай, бодитой байдал, гаргасан үнэ цэнийн дүгнэлтийн үл үндэслэлтэй байдлыг үнэлсэн. Мөн 2019 оны балансын өдрийн байдлаар дахин үнэлгээний загвараар хэмжигдсэн биет болон биет бус хөрөнгийн бүлгүүдэд үнэ цэнийн бууралт байгаа эсэхэд тест гүйцэтгэсэн.

Бидний гүйцэтгэсэн аудитын горимын үр дүнгээр биет болон биет бус хөрөнгийн үнэ цэнийн тооцоолол үл үндэслэлтэй байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын хариу

2 Олон нийтээс татан төвлөрүүлсэн хөрөнгө, түүний зарцуулалт

Бид анх удаа хувьцаа гаргах замаар олон нийтээс татан төвлөрүүлсэн хөрөнгийг үнэт цаасны танилцуулгад тусгаж, төлөвлөсний дагуу зарцуулсан эсэх нь тайлант жилийн санхүүгийн тайлангийн аудитын нэг гол асуудал гэж үзсэн. Компани нь 2019 оны 5 дугаар сард хөрөнгийн биржид нээлттэй хувьцаа гаргаснаар нийт 7,531,188 мянган төгрөгийн хөрөнгө татан төвлөрүүлсэн тухай тэмдэглэл 32-д тусгасан. Тайлагналын өдрийн байдлаар компани нь татан төвлөрүүлсэн хөрөнгөөс нийт 6,548,451 мянган төгрөг зарцуулсан ба үүнээс 1,957,652 мянган төгрөг нь хувьцаа гаргалтаас өмнө зарцуулагдсан байна. Хөрөнгийн зарцуулалтын задаргааг Тэмдэглэл 32-ээс харна үү

Бид уг татан төвлөрүүлсэн хөрөнгийн зарцуулалтыг үнэт цаасны танилцуулга дахь төлөвлөгөөтэй тулгаж шалгасан. Мөн тухайн зарцуулалт бодитой гарсан эсэхийг холбогдох анхан шатны баримттай тулган шалгасан.

Бид хувьцаа гаргалтаас татан төвлөрүүлэх хөрөнгө компанийн дансанд орж ирэхээс өмнөх зарцуулалт болох 1,957,652 мянган төгрөг нь хувьцаа гаргах үед олон нийтэд танилцуулсан хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөнд тусгагдсан эсэхийг мөн шалгасан.

Бидний гүйцэтгэсэн аудитын горимын үр дүнгээр уг татан төвлөрүүлсэн хөрөнгийн зарцуулалт нь үнэт цаасны танилцуулга дахь төлөвлөгөөний дагуу зарцуулагдсан байна.

ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ТАЙЛАН (үргэлжлэл)

Бусад асуудал

“Моносхүнс” ХК-ийн 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн санхүүгийн тайлангуудад өөр аудитор аудит хийсэн бөгөөд 2019 оны 03-р сарын 25-ны өдрийн тайландаа өөрчлөлтгүй дүгнэлт илэрхийлсэн байна. Бид 2019 оны санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд энэхүү тайлангийн Тэмдэглэл 27-д тусгасан 2018 оны санхүүгийн тайланд хийсэн залруулгыг мөн аудитласан. Бидний дүгнэлтээр эдгээр залруулгууд нь зохистой бөгөөд үнэн зөв хийгдсэн байна. Бид дээрх залруулгуудаас бусад зүйлсийн хувьд компанийн 2018 оны санхүүгийн тайланд аудит, нягтлах ажил эсвэл баталгаажуулах ямар нэгэн горим хэрэгжүүлэхээр тохироогүй тул 2018 оны санхүүгийн тайланд бүхэлд нь ямар нэг баталгаа гаргах эсвэл санал дүгнэлт илэрхийлээгүй болно.

Бусад мэдээлэл

Удирдлага нь бусад мэдээлэлд үүрэг хариуцлага хүлээдэг. Бусад мэдээлэл нь жилийн тайланд орсон мэдээллээс бүрддэг боловч түүнд санхүүгийн тайлан болон бидний аудиторын тайлан ордоггүй.

Санхүүгийн тайланд гаргасан бидний дүгнэлт нь бусад мэдээллийг хамардаггүй бөгөөд бид бусад мэдээллийн талаар аливаа баталгаажилтын дүгнэлт гаргахгүй.

Санхүүгийн тайлангийн аудиттайгаа холбогдуулан бидний хүлээх үүрэг хариуцлага бол бусад мэдээллийг уншиж, ингэснээр бусад мэдээлэл нь санхүүгийн тайлан эсвэл аудитаар олж авсан бидний мэдлэг эсвэл өөр хэлбэрээр материаллагаар буруу илэрхийлэгдсэн байж болох эсэх тухай материаллаг үл нийцлийг авч үзэхэд оршдог. Бид өөрсдийн гүйцэтгэсэн ажил дээрээ суурилан энэхүү бусад мэдээлэл нь материаллаг буруу илэрхийлэлтэй байна гэж дүгнэвэл тухайн бодит байдлыг тайлагнахыг биднээс шаарддаг.

Санхүүгийн тайланд Удирдлага ба Засаглах удирдлагын хүлээх үүрэг хариуцлага

Санхүүгийн тайлангуудыг Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандарт (“СТОУС”)-ын дагуу бэлтгэж, үнэн зөв толилуулах, болон алдаа юм уу заль мэхнээс үүдэлтэй материаллаг буруу илэрхийллээс ангид санхүүгийн тайлан бэлтгэх боломж бүрдүүлэхэд зайлшгүй шаардлагатай тийм дотоод хяналтыг тодорхойлох нь удирдлагын үүрэг хариуцлага юм.

Санхүүгийн тайланг бэлтгэж байхдаа удирдлага нь компанийг татан буулгах юм уу үйл ажиллагааг нь зогсоох эсвэл ингэхээс өөр бодит сонголт байхгүй байхаас бусад тохиолдолд удирдлага өөдрөг төсөөллөөр үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлэх компанийн чадамжийг үнэлж, шаардлагатай бол өөдрөг төсөөлөлтэй холбоотой асуудлуудын талаар тодруулга хийх, нягтлан болох бүртгэлийн өөдрөг төсөөллийн суурийг ашиглах үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Засаглах удирдлага нь компанийн санхүүгийн тайлагналын үйл явцад хяналт тавих үүрэг хариуцлагатай байна.

ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ТАЙЛАН (үргэлжлэл)

Санхүүгийн тайлангийн аудитад Аудиторын хүлээх үүрэг хариуцлага

Заль мэх эсвэл алдаанаас үүдсэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлангууд нь бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үл үндэслэлтэй баталгаажилтыг олж авч, өөрийн санал дүгнэлтийг багтаасан аудиторын тайлан гаргах нь бидний зорилго юм. Үл үндэслэлтэй баталгаажилт нь баталгаажилтын өндөр түвшин боловч АОУС-ын дагуу хийгдсэн аудитаар оршин байгаа материаллаг алдаа зөрчлийг цаг ямагт илрүүлж байна гэж амласан баталгаа гаргадаггүй.

Алдаа зөрчил нь заль мэхнээс эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд хэрэв тэр нь дангаараа эсвэл нийлэхээрээ санхүүгийн тайланд үндэслэн түүнийг хэрэглэгчдийн гаргах эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх магадлалтай бол материаллагт тооцогддог.

АОУС-ын дагуу хийсэн аудитын нэг хэсэг байдлаар бид мэргэжлийн шийдэл гарган, аудитын туршид мэргэжлийн үл итгэх үзлийг баримтлан ажилладаг. Бид мөн:

- Заль мэх эсвэл алдааны улмаас санхүүгийн тайлан материаллаг алдаатай илэрхийлэгдэх эрсдэлийг тодорхойлж, түүнийг үнэлэн үг эрсдэлд тохирох аудитын горимыг боловсруулан хэрэгжүүлж, өөрсдийн санал дүгнэлтийн үндэслэл болохуйц хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоог олж авдаг. Заль мэхнээс үүссэн материаллаг алдааг илрүүлэхгүй байх эрсдэл нь алдаанаас үүссэн материаллаг алдааг илрүүлэхгүй байх эрсдэлээс харьцангуй их байдаг. Учир нь заль мэхэнд хуйвалдаан, баримт бичгийг хуурамчаар үйлдэх, санаатайгаар орхигдуулах, буруу тайлагнах, дотоод хяналтыг үл ойшоох явдлууд орсон байж болно.
- Компанийн дотоод хяналтын үр ашигт байдлын талаар санал дүгнэлт гаргах зорилгоор биш харин тухай нөхцөл байдалд тохирох аудитын горимыг боловсруулах зорилгоор аудитад хамаарах дотоод хяналтын талаар ойлголт олж авдаг.
- Удирдлагын ашигласан нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын тохиромжтой байдал, хийсэн нягтлан бодох бүртгэлийн тооцоолол болон холбогдох тодруулгын үл үндэслэлтэй байдлыг үнэлдэг.
- Мөн олж авсан аудитын нотолгоонд үндэслэн компанийн тасралтгүйгээр үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлэх чадамжид мэдэгдэхүйц эргэлзээ төрүүлэхүйц үйл явдал, нөхцөл байдалтай холбоотой материаллаг тодорхой бус байдал байгаа эсэхийг тодорхойлж, нягтлан бодох бүртгэлийн өөдрөг төсөөллийн суурийг удирдлага зохистойгоор хэрэглэсэн эсэхийг дүгнэдэг. Хэрэв бид материаллаг хэмжээний тодорхой бус байдал оршин байна гэж үзвэл аудиторын тайландаа түүнтэй холбоотой санхүүгийн тайлангийн тодруулгад анхаарал хандуулах эсвэл хийсэн тодруулга нь хангалтгүй байна гэж үзвэл аудитын санал дүгнэлтээ өөрчилдөг. Бидний дүгнэлт нь аудиторын тайлан гаргах өдөр хүртэлх олж авсан аудитын нотолгоонд суурилдаг. Гэхдээ ирээдүйн үйл явдал эсвэл нөхцөлүүд нь компанийг өөдрөг төсөөллөө үргэлжлүүлэхээ зогсооход хүргэх нөлөө үзүүлж болно.
- Тодруулгыг багтаагаад санхүүгийн тайлангийн ерөнхий толилуулга, бүтэц, агуулга ба санхүүгийн тайлангууд нь үнэн зөв толилуулгын шаардлагыг хангахуйц хэмжээнд гол гол ажил гүйлгээ ба үйл явдлыг илэрхийлсэн эсэхийг үнэлдэг.
- Бид аудитын төлөвлөсөн цар хүрээ ба хугацаа, аудитынхаа явцад олж илрүүлсэн дотоод хяналт дахь томоохон зөрчил дутагдлыг оруулаад нөлөө бүхий аудитын илрүүлэлтүүд, бусад асуудлуудаар засаглах эрх бүхий удирдлагатай харилцдаг.

ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ТАЙЛАН (үргэлжлэл)

Тайлангийн хэрэглээ

Энэхүү тайланг Монгол Улсын “Компанийн тухай хууль”-ийн 95.1-р зүйлд заасан хуулийн этгээд болох “Моносхүнс” ХК-ийн хувьцаа эзэмшигчдэд зориулж бэлтгэсэн. Бид энэхүү тайлангийн агуулгын хүрээнд өөр аливаа нэг гуравдагч талын өмнө хариуцлага хүлээхгүй.

Д. АЛТАНСҮХ

“БДО Аудит” ХХК

Монгол улс, Улаанбаатар хот

Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо,

Юнескогийн гудамж, Нарны зам-62

Юнион Бюлдинг В блок, 1502 тоот өрөө

Огноо: 2020 .02 .17